ТОРИИН АЙМАГ ТАРЯАТУШААЛГЫН ТVСЭБ ДVVРГЭБЭ

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 211 (4847) | Суббото 1945 оной окт. 27. | Сэн 20 мүн.

Таряатушаалгын жэлэй түсэбые республика дотороо хоёрдохи болон дүүргэһэн Ториин аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудта, партийча, советскэ ба газартаряалангай хүдэлмэрилэгшэдтэ амар мэндэ хүргэе!

Закаменай ба Ториин аймагуудай удаа хэн орохоб?

Мүрысөөнэй долгиие үшөө үргэдхэхэ

Агууехэ илалтануудай харюуда ба Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойн хүндэлэлдэ бүхы орон соомнай дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, ажал хүдэлмэри дээрэ шэнэ-шэнэ илалтануудые түйлажа байһан ажаүйлэдбэриин предприятинууд, колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй коллективүүдэй тоо һүүлэй үедэ нилээдгүй олошорбо. Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн арадай ажахын бүхы һалбаринуудаар дэлгэрбэ.

Бүхы коллективээрээ, мүн тус-тус бүридөө социалистическэ уялгануудые бэе дээрээ даажа абаад, мүрысэхэ зуураа ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйладаг стахановецууд ажаүйлэдбэриин предприятинуудта ба хүдөө ажал дээрэ олошороо. ПВРЗ, Гүрэнэй завод, Мяханай комбинадай коллективүүдээр жэлэйнгээ ба һарынгаа программануудые болзорһоонь урид дүүргэһэн, мүн дүүргэхэеэ байһан цех, бригада олон бии. Жэшээлхэдэ, Мяханай комбинадай нүхэр Сафроновагай хүтэлбэрилдэг колбаса хэдэг бригада нүхэр Е. Барышниковагай методээр өөрынгөө бригадын члэнүүдэй тоое үсөөрүүлбэшье һаа, үдэр бүри даалгабарита нормоёо 130-һаа 175 процент хүртэр дүүргэжэ, октябрь һара соо түсэбһөө гадуур 10 тонно колбаса хэхэ уялга абаһан аад, үнгэрэгшэ 20 үдэр соо үйлэдбэриингөө нормые үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, 6,5 тонно продукци түсэбһөө гадуур гүрэндөө үгэбэ.

Гүрэнэй заводой комсомольско-залуушуулай бригаданууд барандаа шахуу абаһан уялгануудаа дүүргэнэ. Бригадирнууд нүхэд Довнар, Рябенко, Дегтярева болон бусад үйлэдбэриингөө даалгабаринуудые үлүүлэн дүүргэжэ, коллективэйнгээ дунда алдар суутай болонхой. Эндэхи комсомольско организациин үүсхэлээр түрүү стахановецуудай баян дүй дүршэлые шудалха үдэшын һургуули нээгдээд, энэ һургуулида бүхы бригадирнууд эдибхитэйгээр хабаадалсана. Нигэжэ бэе дээрээ даажа абаһан уялгануудаа өөһэдынгөө эршэмтэй ажалаар бэелүүлжэ байдаг түрүү стахановецууд, бригада, цех болон бүхэли коллективүүд ПВРЗ, Шэлэй завод, Мелькомбинат, Галуутануурай шулуун нүүрһэнэй шахтанууд, Зэдын вольфрамова комбинат болон Баргажанай алтанай комбинадай коллективүүдээр олошорбо.

Мүн республикын колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй коллективүүд социалистическэ уялгануудаа нилээдгүй һайнаар дүүргэнэ. Гүрэндөө уялгата ёһоор таряа талха тушааха түсэбые саг болзор соонь дүүргэһэн колхозууд олошоронхой. Мүнөө 60 гаран колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ. Закаменай ба Ториин аймагуудай колхозууд таряахуряалга ба тушаалгын түсэбые 100 процент дүүргэө. Түнхэнэй, Курумканай ба Иволгын аймагууд таряа хуряалгын, тушаалгын хүдэлмэринүүдые урда-урдынхиһаан нилээдгүй һайнаар дүүргэжэ, өөһэд дээрэ абаһан уялгануудаа хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ байха юм. Нэрлэгдэһэн аймагуудаар малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хүдэлмэри мүн лэ амжалтатайгаар хэгдэжэ байна.

Гэбэшье, абаһан уялгануудаа обор нөбшоор дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ гээгдэжэ ябаһан ажаүйлэдбэриин предприятинууд, колхоз, совхоз ба МТС-үүдэй коллективүүд бии. Улан-Удэ городой территори дээрэ байдаг 38 предприятинуудай аяар 18 предприяти август һара соо үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэбэгүй. Сентябрь һарада 29 предприяти программая дүүргээгүй байха юм. Энэ баримтанууд юу харуулнаб? Түбхын түрүүндэ олонхи коллективүүдэй абаһан уялгануудтаа харюусалгагүйгөөр хандажа, һарын эхилһэнэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ үндэр темптэйгээр хүдэлмэреэ ябуулаагүй байһыень эли тодоор харуулна бэшэ гү? Нүгөө талаһаань зарим предприятинуудай партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол хүдэлмэришэн болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ажалай жаяг заршамые бүхэжүүлхэ, абаһан уялгалаа эзэн боложо, тон харюусалгатайгаар хандажа, дүүргэлтэ болгохо тушаа коллективэйнгөө дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр хэһэнниинь эли тодоор харагдана.

Кяхтын ба Баргажанай аймагай колхознигууд хадаа таряа тушаалгаар гүрэнтэеэ октябриин 20-до тоосохобди гэжэ уялга абабашье һаа, энэ уялгаяа мүнөө хүртэр дүүргээгүй зандаа. Хэжэнгын, Бичурын, Байкало-Кударын, Кабанскын, Яруунын болон бусад аймагуудай колхозууд ноябриин 1 хүртэр таряа тушаалгын түсэбые дүүргэхэ уялгануудые абаһан байгаа. Теэд, энэ уялгануудаа тон хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байханиинь саашадаа хэрзэргэ тэсэмээр гээшэб?

Агуусхэ Октябрьска социалистическэ революциин һайндэр ойротобо. Тиимэһээ ажаүйлэдбэриин предприятинууд, колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй коллективүүд абаһан уялгануудаа амаараа бэшэ, харин бодото хэрэгээрээ бэелүүлжэ, энэ түүхэтэ ойе угтаха бэзэ гэжэ найдагдана. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Үдэрэй зарлагдаһанай дахараамда социалистическэ мүрысөөнэй долгин үшөө үргэдэжэ, энэ Үдэрые ажал хүдэлмэри дээрээ амжалтануудые түйлажа угтаха нэгэн хүсэлэнтэй патриотическа хүдэлөөн дэлгэрбэ.

Ушар иимэһээ партийна, советскэ ба комсомольско организацинууд энэ хүдэлөөе улам үргэдхэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэнь эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэн ба колхознигуудта халуун туһаламжа үзүүлжэ, республикаяа гээгдэнги байдалһаань гаргажа, Октябриин һайндэрые тэмдэглэхэ үүргэтэй.

Ториин аймаг гvрэндэ таряа тvшааха жэлэйнгээ тvсэбые дvvргэбэ

1945 оной илалтын жэлэй үндэр ургасые монсогоршье таряа гээнгүйгөөр, агротехническэ эрхим болзорнуудта хуряажа абаад, гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ үүсхэл гаргаһан Воронежско областиин Добринска районой Ленинэй ордено Ильичын нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин колхознигуудай хандалгада харюу болгон энэ мүрысөөндэ оролсоё гэжэ республикын бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые уряалһан мухаршэбэрэйхидэй хандалгые. Ториин аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд болон хүдөө ажалай специалистнар халуунаар дэмжэһэн юм. Тиихэдээ эдэнэр тарилгын бүхы талмайн колосто культурануудай сабшалгые хүдэлмэриин 18 үдэр соо үнгэргэхэ; сабшагдаһан таряае боожо бухал, һүри болгохотоёо нэгэн доро сохихо, сабшалга, һүрилэлгэ ба сохилгын дунда забһар гаргахагүй; комбайнаар хуряаха түсэб 150 процент дүүргэхэ; таряа, хартаабха, овощь ба хүдөө ажалай бусад продуктнуудые оруулха талаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид бүримүһэн тоосохо уялгануудые абаһан байгаа.

Тэрэнһээ хойшо аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, машинно-тракторна станциин хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажалай специалистнар абаһан уялгануудаа хараалһан болзор соогоо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө колхозно полинууд дээгүүр эсэшэ-сусашагүйгөөр хүдэлмэрилһэн байна. Тэрэнэй ашаар, хэдэн олон колхозууд «1945 ондо ургаса хуряаха ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолой ёһоор, таряа хуряалгые хаһа болзор соонь дүүргэжэ, гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосоһон байха юм. Энэ жэлэй ургаса хуряалгын үедэ социалистическэ мүрысөөнэй долгиие урда урдынхиһаа улам эршэтэйгээр ябуулһанай ашаар, эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ажалай үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар түйлан шударгы түргэн ажаллаба. Имагтал тэрэнэй ашаар, түрүү колхозууд хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэө.

Таряахуряалгын бүхы хүдэлмэринүүдэй хоорондо забһар гаргахагүй гэһэн социалистическэ уялганuудайнгаа нэгэн шухала пунктые бэелүүлэн, түрүү колхозууд хадалга хуряалга болон һүрилэлгэ, сохилго, тэрэшэлэн таряа сэбэрлэлгэ, хатаалгые һаадгүйгөөр ябуулжа гүрэндэ тушааха талха таһалдуулангүй гаргаһан байха юм.

Доодо-Бургалтайн сомоной «Заветы Ильича» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ А. Ц. Цыбикжапов, партийна организациинь секретарь Д. О. Цыдыпов) имагтал ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан дээрэһээ хуряалгые хурдан темпээр үнгэргэжэ, гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 3-да бүримүһэн дүүргэө һэн. Тус колхоз бэлэдхэлэй пунктнуудта 6.472 пүүд таряа тушаагаа. Колхозой правлени ба партийна организаци болбол ургаса хуряалга, гүрэндэ таряа тушаалгые болзорһоо урид дүүргэхэ хэрэгтэ ажал хэжэ шадаха бүхы колхознигуудаа элсүүлжэ, полевой хүдэлмэридэ бии байгаа мори унаа ба машина зэмсэгээ бүгэдынь гаргаһан байна. Ургаса хуряалгада ороһонһоо хойшо энэ артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд имагтал ажалай үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар түйлахын түлөө унтаха үргэһэгүйгөөр хүдэлмэрилһэнэй ашаар, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан социалистическэ уялгануудаа хараалһан болзорнуудтаа дүүргэжэ шадаба.

Дээрэхи колхозой удаа - Карл Марксай нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин членүүд таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 5-да дүүргэө. Энэ колхоз заготзерногой пунктда 5.652 пүүд таряа тушааһан байна. Тиин, эдэ колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ хүндэтэ нэрэ олоо.

Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Григорьев, партийна организациинь секретарь нүхэр Каратаев)— бэлэдхэлэй пунктнуудта 15.149 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид дүүргэө. Тэрэшэлэн Сахьяновагай, Молотовой, Калинингай, Доодо-Ториин сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Авангард», «Улаан Номто», «Красный восток», «Красное знамя» колхозууд гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоо урид дүүргэжэ, түрүү һууринуудай нэгые эзэлбэ.

Гүрэн түрынгөө урдахи нангин уялгануудые үнэн сэхээр дүүргэхэ хэрэгтэ хамаг хүсэеэ элсүүлжэ оролсоһон эдэ түрүү колхозуудай эршэмтэй түргэн ажал хадаа гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые аймагаараа болзорһоо урид, октябриин 24-дэ бүримүһэн дүүргэхэ арга олгоһон байна.

Ториин МТС-эй коллектив комбайнаар таряа хуряаха сезонно түсэбөө 150 процент болгохо уялга абаһан аад, тэрэнээ 181 процент хүргэжэ үлүүлэн дүүргэбэ.

Ториин аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай специалистнар гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые аймагаараа болзорһоо урид бүримүһэн дүүргээд байхадаа, саашадаа улам шударгыгаар хүдэлмэрилжэ, 1945 оной хүдөө ажалай жэлые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхаба.

Таряахуряалга ба гүрэндэ тушаалгые болзорһоо урид дүүргэхэ гэһэн нэгэн шухала уялгаяа дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрөөд байһан Ториин аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд болон хүдөө ажалай специалистнар болбол 1945—46 онуудай адуу малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлэдхэхын түлөө эгээл шухала оролдолгоо гаргажа байха юм. Мүнөө түрүү колхозууд адуу малаа садхалан ба дулаанаар үбэлжүүлхэ дүүрэн аргатай боложо байна.

Ф. МИРОНОВ, ажалшадай депутадуудай аймсоведэй гүйсэдкэмой түрүүлэгшэ.

ХҮНДЭЛЭЛЭН ДОСКА

ВКП(б)-гэй АЙКОМУУД БА АЙМГҮЙСЭДКОМУУДАЙ ЗУУРШАЛГААР ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭБЭ

ТОРИИН АЙМАГ

54. **Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Р. П. Григорьев**, партийна организациинь секретарь **И. В. Каротаев**) — бэлэдхэлэй пунктнуудта 15.149 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 25-да дүүргэбэ.

55. **Сахьяновагай нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Ц. С. Замбалаев**, партийна организациинь секретарь **В. Ш. Щербакова**) — 8.594 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 25-да дүүргэө.

56. **Каландарашвилиин нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **И. Ф. Семёнов**, партийна организациинь секретарь **И. Н. Павлов**) —13.374 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 25-да бүримүһэн дүүргэһэн байна.

57. **Молотовой нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Ц. Г. Гомбоев**) 7.519 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 25-да дүүргэһэн байха юм.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

Аймаг соогоо түрүүлбэ

Ургаса хуряалгые үсөөн хоног соо эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосохын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, үдэр һунигүй ажаллаһан «Зургаанай Зам» артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые аймаг соогоо эгээл түрүүлэн дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэбэд. Тус колхоз бэлэдхэлэй пунктнуудта 6.624 пүүд таряа тушаагаа.

Тиин, «Зургаанай Зам» колхоз республикын Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ эрхэ олоһон байна.

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГ

Графигаа карин шангаар сахиха

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай түрүү колхозууд гүрэндэ таряа тушааха графигаа таһалдуулангүй саг соонь дүүргэжэ байна. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз таряа тушаалгаар аймаг соо түрүү һуури эзэлһээр. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр, энэ колхоз бэлэдхэлэй пунктнуудта 3.308 центнер тушааһан байха юм. Энэнь гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнь түсэбэй 90 һайса гаран процент болоно. Ганса октябрь һара соо Сталинай нэрэмжэтэ колхозойхид 1.000 центнер таряа гүрэндэ тушааһан байна. Һүүлэй табан үдэр соо графигаа 200 процент дүүргэжэ, гүрэндэ уялгатаар тушааха түсэбөө нилээдгүй дээшэлүүлэв. Гүрэндэ тушааха таряае транспортна тусхай бригадын членүүд бэлэдхэлэй пунктнуудта тухэреэн суудхэ соо зөөнэ. 30 моря унаагаар таряа зөөжэ байһан колхознигууд ба 2 автомашиные колхозой түрүүлэгшые орлогшо нүхэр Черных гэгшэ хүтэлбэрилнэ.

«Гигант» колхоз хоёрдохи һуури эзэлэнхэй. Һүүлэй мэдээгээр эндэхид бэлэдхэлэй пунктнуудта 2.376 центнер таряа тушааһан байна. Тус колхозой членүүд гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые Агуусхэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойн үдэр хүртэр бүримүһэн дүүргэхын түлөө һүрилэлгэ, сохилго болон таряа зөөлгые һаяпай һураггүй түргэдхэбэ. Тус колхозой правлени ба партийна организаци болбол Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан һаяар улаан ашаа эмхидхэжэ, 300 центнер таряа гүрэндэ тушааханиинь. Энээндэ 60 улаа ба 2 автомашина ябаха байна.

Тэрэшэлэн «Победитель», «Красная заря» гэжэ хүдөө ажалай артельнүүд таряа тушаалгые түргэн дүүргэхын түлөө бүхы хэмжээнүүдые абажа байха юм. «Победитель» колхоз бэлэдхэлэй пунктда 2.206 центнер. «Красная Заря» колхоз— 1.500 центнер тушаанхай байна.

Хүдөө ажалай жэлые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө аймаг соо соносхогдоһон ударна декадын ябажа байгаа энэ үедэ бүхы колхозууд һүрилэлгэ, сохилго болон гүрэндэ таряа тушаалгые тухэреэн суудхэ соо эмхидхээд хамаг хүдэлмэреэ бүтээсэтэй-түргэн ябуулжа байха юм. Таряа сэбэрлэхэ, хатааха ябадалые түргэдхэхын түлөө артель бүхэн хүдэлмэри хэжэ шадаха бүхы колхознигуудаа элсүүлэнхэй.

Соносхогдоһон декада соо таряа һүрилэлгэ, сохилго, тушаалгые бүримүһэн дүүргэхын түлөө бүхы хүсэөөрөө тэмсэжэ оробо.

Советскэ Союзай һонин

РЕЗИНЭ ГУТАЛ БҮТЭЭХЭ ЯБАДАЛ ЕХЭ БОЛОХОНЬ

Резиновэ ажаүйлэдбэри болбол үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые, илангаяа резинэ гутал, ариг-сэбэрые сахиха хэрэгсэлнүүд, спортивна эдлэлнүүд гэхэ мэтые улам ехээр бүтээн гаргадаг болохонь. Гурбадахи квартал соо резиновэ гутал хоёрдохи кварталда ороходоо 38,9 процент хүртэр ехээр бүтээгдэбэ.

«Красный Треугольник» гэжэ завод хадаа өхэнэр ботонуудые бүтээжэ эхилээ. Мүн тэрэшэлэн эрэшүүлэй, эхэнэрэй ба үхибүүдэй дулаан гуталнуудые резинээр бүтээжэ байна.

Дүрбэдэхи квартал соо гурбадахидаа ороходоо нэгэ миллион паар үлүү олон резинэ гутал бүтээгдэхэ юм.

БЭЛЭН ГЭРНҮҮДЫЕ БҮТЭЭН ГАРГАДАГ ЗАВОД

АЛАПАЕВСК. (ТАСС). Модо дархалдаг комбинат болбол үмсэдөө барилга хэхын тулада, нэгэ квартиратай гэр байрануудые дархалан бүтээхэ хүдэлмэридэ оробо. Түрүүшын 100 гэр бүтээгдэжэ гаргагдаа. Тэдэ гэрнүүд станкобүтээгшэдэй шэнэ посёлогой баригдажа байһан газарта табигдажа байна. Мүнөө 10 шэнэ гэр соо хүнүүд нүүжэ ороо. Үшөө 56 үмсын гэрнүүд баригдажа захалаа.



Московско метрополитенэй дүрбэдэхи ээлжээнэй барилга дээрэ. «Культура ба амаралтын парк» гэжэ станцин участогай бэлэн болоһон тоннель харагдана.

Л. Доренскиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

Хүдөө ажалда хэрэгтэй мэргэжэлтэй кадрнууд бэлдэгдэжэ байна

Нэгэ жэлэй болзортой хүдөө ажалай һургуулинуудта 49.600 һурагшад энэ жэлдэ абтаһан байгаа. Мүнөө үедэ тэдэ һургуулинуудта 35.000 полевод, садовод, овощевод, животновод, моришод болон малшад, ветеринарна фельдшернүүд һуралсалаа дүүргэжэ гараханиинь.

Нэгэ жэлэй һургуулинуудта долоон классай һургуулитай аад, үйлэдбэри дээрээ эрхим һайн жэшээ харуулһан колхознигууд, машинно-тракторна станцинуудай ба газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэд абтаха байна. Зүгөөр зарим ушарнуудта 4 классай һургуулитайшье эрхим колхознигуудые абажа болохо юм. Тиин һургуулида абахадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидууд болон Улаан Армиһаа табигдаһан хүнүүдые түбхын түрүүн абаха болоно. Шэнэ һурагшадые абалга ноябриин 10-да дүүрэхэнь.

ЗАПОЛЯРИИН ХУУШАНАЙ АГНУУШАН

НАРЬЯН-МАР. (ТАСС). Тундрада үен, хэрмэ ба шандага агнаха сезон эхилээ. Энэ олзо бэдэрэлгэдэ хэдэн зуугаад агнуушан гараад байна.

Филипп Яковлевич Филиппов 50 жэл соо агнуури хэжэ байна. Түрүүшын 40 жэлдэ Комиин ой тайга соо агнаад, удаа тээнь Хойто зүгэй газар нютаг худар нүүжэ ошоһон байгаа.

Филиппов болбол агнуушадай Бүхэсоюзна мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараа. Агнуурида гарахаһаань урда тээ тэрээндэ буу, нохой, агнууриин сабхи гэхэ мэтын шан барюулһан байна.

Хуушанай агнуушан хадаа алаһан ангуудайнгаа тооень бүридхэнэ. 50 жэл соо 45.700 ангай үнэтэ арһа бэлэдхэһэн байгаа.

ПОЛЯРНИГУУДТА ЗОРЮУЛҺАН ҺАЙНДЭРЭЙ УРДА ТЭЭХИ РАДИОДАМЖУУЛГА

Хойто далайн замай Главна Управлени болон Бүхэсоюзна Радиокомитет болбол Арктикада үбэлжэжэ байһан хүнүүдтэ зорюулжа, Москваһаа радио дамжуулха ябадалай дайн сэрэг болоһон дээрэһээ таһалдаад байһан хадань, тэрэниие һэргээхэ гэжэ шиидхэбэ. Анха түрүүшын тиимэ радио дамжуулга Агуусхэ Октябрьска революциин XXVIII жэлэй ойдо зорюулагдаха юм гэнэ.

Ли Фа-чжан гэгшэ Улан-Баторһаа мордобо

УЛАН-БАТОР, октябриин 25. (ТАСС). Монгол Арад Республика дотор плебисцит болоходонь ажаглан харахын тулада ерэһэн Хитад Республикын Национальна Правительствын түлөөлэгшэ Ли Фа-чжан болон тэрээнтэй хамта ябалсаһан хүнүүд үсэгэлдэр Улан-Баторһаа эхэ нютагтаа ошохоор мордобо.

Ли Фа-чжан гэгшэ мордохынгоо урда тээ «Үнэн» газетын корреспонденттэй уулзаһан байна. Тиихэдээ МНР-эй бэеэ даанхай гүрэн байха тухай асуудал тушаа болоһон плебисцидэй ябаса ба результадые хаража ханамжатай байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээд, Ли Фа-чжан болбол Гадаада Монголой бэеэ даанхай гүрэн боложо хуулитаар зохёогдоод байхадань Хитад Республикын Национальна Правительство болбол Монголтой хани барисаатай болохо юм гэжэ мэдүүлбэ.

Дүүргэлтэ дээрэ Ли Фа-чжан болбол намайе ба минии дэргэдэ ябалсаһан хүнүүдые халуун дулаанаар угтажа абаһанайнь түлөө Монголой Правительстводо баясхалан хүргэнэб гэбэ.

Литвада арад зоной университедүүд нээгдээ

ВИЛЬНЮС. (ТАСС). Каунасска, Укмергскэ болон Мариапольска университедүүдтэ олон зониие һургаха занятинууд боложо эхилээ. Паневижес, Алитус, Таурага болон бусад уезднүүдтэ 10 шэнэ университет нээгдэхэнь. Тэндэ ажалһаан таһарангүй хэдэн мянгаад хүн һуралсаха байна.

Вузуудта марксизм—ленинизмын үндэһэ һуурииие зааха тухай

М. И. КАЛИНИН.*)

Нүхэдүүд, фашизмые даража илалта түйлаха ябадалда Советскэ Союзай гаргаһан тэрэ шиидхэхы үүргэ, мүн дэлхэйн хоёрдохи дайн сэрэгтэ тэрэнэй харуулһан сэрэгэй-экономическа хүсэ шадал хадаа, хилын саана байһан олоншог хүнүүдтэ гэб гэнтэ болоһон ушарал шэнгеэр харагдаба гэжэ мэдэнэбди. Тэдэнэр хадаа, айхабтар ехээр гайхашоо, тэдэнэй зарьманиинь зохидгүй байдалда орожо тэнэшоо. Теэд үнэн юумые арсахын аргагүй, тиимэ хадань тэрэниие гансахан манай союзнигууд тоогоод байна бэшэ харин, манай дайсадшье, хүн түрэлтэн бүгэдөөрөө тоогоод байна гээшэ.

Дипломати, сэрэгэй хэрэг, экономическа, культурна болон эмхидхэлэй ажал ябуулха талаар советскэ арад зоной вождиин гениальна ухаатай болон тэрэнэй сотрудникуудай бэлигтэй бэрхэ байһыень мүн лэ бүхы дэлхэй дээрэ тоогоод байна гэжэ хэлэжэ шадахабди.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн соогуур советскэ арад зоной түйлаһан агууехэ илалтанууд хилын саана байһан зондо гүнзэгы һанаа оруулһан ба Советскэ Союзда тэдэнэй хандаха ябадалые үнэхөөрөө ехээр хубилгаһан байха юм. Манай орондол адляар хилын саанаһаа тиигэжэ түйлай ехээр һонирхогдожо ба мүн анхаралтайгаар ажаглагдан харагдажа байһан ондоо тиимэ орон гэжэ мүнөө бүхы дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ байхагүй. Энээнэй урда тээ Советскэ Союз тухай элдэбын хардалга гүрдэлгэдэ этигэжэ байһан хилын саанахи олоншог хүнүүд хадаа «тоталитарна» гүрэн гэхэ гү, али хүнэй али бүхы һанал бодолые хандуулһан ба өөрөө амяраа ажалаа ябуулха байдалтай болоһон гүрэн хадаа ямар нэгэ ондоогоор харагдаха болоо гээд урдынгаа үзэлнүүдһээ арсаад байна.

Гүрэндөө эгээн хүндэ хүшэр сагай тохёолдоод байхадань эрдэм бэлиг ехэтэй арад зоноймнай зохёохы хүсэн, үүсхэл ба уралан зохёохо ябадал манай эндэ тиимэ гэшэгүй үргэнөөр, олон янзаар ба ашагтай түһатайгаар дэлгэрдэг байһыень бүхы дэлхэй дээрэхи хүн зон нюдөөрөө хараад байна. Тиин, эдэ бүгэдэ хадаа гансахан дай хэжэ байха үедэ болоо бэшэ, харин гүрэнэй ажабайдалай бүхы һалбаринуудта дүүрэн харагдаһан байха юм. Советскэ гүрэнэй алишье хилын саагуур байһан эгээн демократическа гүрэнүүдэй ядахалаа нэгэниинье тиимэ ушар байдалые хараа үзээ юм гү? Эдэ бүгэдэ хадаа, хилын саана байһан зарим хүнүүдые мэгдүүлһэн ба зарьманайнь дунда советскэ системэтэй, тэрэнэй институдуудтай, тэрэнэй улад зонтой үнэхөөрөө анхаралтайгаар танилсаха гэһэн угаа ехэ һонирхол ба хүсэлэн түрүүлһэн байгаа.

Тиихэдэ Советскэ Союзые аршалан хамгаалхадаа манай армиин баатаршалга гаргаһан, тэрэнэй ами бэеэ хайралхагүй тэмсэл хэһэн ба үзэгдөө дуулдаагүй зүрхэтэй зориг байһыень хэлэхэ болоо гээшэгшэ һаа, манай тылэй ажалай геройзм гаргаһан ябадал, мүн эхэнэрнүүд, хуулиин наһа хүсөөдүй эдиршүүлэй, урдань пенси абажа байһан аад дайнай болоходо һайн дураараа хүдэлмэри хэжэ ороһон олоншог үбгэд-хүгшэдэй оролдосотой шангаар, ами бэеэ хайралхагүй хүдэлмэри хэһэн тухай хэлэхэ болоо юм һаа, бусад ондоо демократическа гүрэндэ энээн шэнги юумэ оложо болохо гээшэ аал? Юрэ үнэхөөрөө арад зоной демократиие бэелүүлжэ шадаагүй тиимэ ондоо гүрэндэ иимэ юумэ үзэгдэхэ гээшэ аал? Эдэ бүгэдэ хадаа, юун тухай гэршэлэн хэлэнэб гэхэдэ: арад зомнай советскэ хуули засагтаа үнэн бэеэ үгэнти, тэрэ хадаа советскэ байгуулалтын түлөө эсэстээ хүртэр, шуһанайнгаа һүүлшын дуһал хүртэр тэмсэжэ байһан ба тэмсэхээршье хододоо бэлэн байһыень харуулна. Эдэ бүгэдэ хадаа Советскэ Союз тээшэ хилын саанахи юртэмсын анхаралыень хандуулангүй байжа шадахагүй байба.

Тиин, манай орон дотор юун бии байна гээшэб?

Манай орхэ сүлөө, бэеэ даанхай байлал ба гүрэнэй ажабайдалда үхэлтэ аюул еруулжэ болохо» шэрүүн хатуу дайн хадаа хэрбээ советскэ засагай байгаагүй юм һаань, СССР дотор социализм байгуулагдаагүй юм һаань, хэрбээ коммунистическэ парти ба нүхэр Сталинай хүтэлбэрилжэ байгаагүй юм һаань айхабтар муухайгаар хүмэрин унагдаха байһан ушарые манай арад зондо, бүри заха холын газар нютагуудай эгээн хожомдонги хүнүүдтэшье харуулжа үгэһэн байна. Өөрынгөө гараар байгуулһан шэнэ демократиин ашаг түһые арад зомнай мүнөөнэйхидэл адляар тиимэ тодо һонороор ба хүсэд дүүрэн хэзээшье ойлгоогүй байһан юм.

Марксистска гол һургаалые (доктринные) үргэн олон ажалша зоной ойлгожо мэдэхын тулада ушар байдал иимэ таатай һайнаар дайралдаха ябадал гэжэ түүхэ домогто юрэ үзэгдөөгүй байгаа һэн ха. Нээрээшье, хараад үзэхэдэ: хэрбээ хохидол ядаралай боложо байхада арад зомнай Советскэ Союзда үнэн шүтэнги, өөрынгөө бэеые советскэ байгуулалтатай (советскэ байгуулалта гээшэмнай Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай һургаалһаа идеологическаар үндэһэлнэ) тиимэ нягтаар холбоод байһан хадань, мүнөө сагай байдал болбол марксизм-ленинизмын пропаганда ябуулхын тулада түүхээрээ эгээн таатай зохид байһаниинь хүсэд ойлгогдоно.

Мүнөө үедэ марксизмын пропагандистнууд, бидэнэрэй хүдэлмэрилхэ болоод байһан условинууд юрэнхыгөөр хэлэхэдэ иимэ байна гээшэл даа.

Өөрынгөө мэргэжэлээр, өөрынгөө хүдэлмэриин талаар коммунистическэ идейнүүдые олон зоной дунда нэбтэрүүлхэ гэһэн зорилготой байһан улад минии үмэнэ энэ суглараад байһан хадань, би болбол хүдэлмэришэн, таряашан, интеллигенци болон илангаяа залуушуулай дунда коммунистическэ идейнүүдые ойлгуулха пропагандые үлэмжэ амжалтатай һайнаар хэжэ болохо тэдэ формонууд ба зохистой һайн арганууд тухай асуудалые таанарай үмэнэ табиха һанаатай байнаб.

Марксизм-ленинизм болон тэрээнтэй хабсарха наукануудые зааха гээшэ түбэгтэй бэрхэ болобошье, арюун һайхан хэрэг мүн. Марксизмын һургаал гээшэ нэгэн талаһаа—үлэмжэ ехэ научна, нүгөө талаһаа—революционно байһан хадаа, бэе тээшээ илангаяа ехэ анхарал хандуулна гэжэ Ленин хэлэдэг бэлэй. Марксизм-ленинизмые зааха ажалые хоёр ондоо аргаар ябуулжа болохо байна гэбэл: творческо аргаар ба абстрактна аргаар ябуулжа болохо байна.

Абстрактнадаа орходоо илангаяа түбэгтэй бэрхэ аргань болохо—творческо арга гээшэнь юугээрээ илгарха байнаб? Абстрактна зааха гээшэ ном барияад, «эндэһээ эндэ хүртэр» гэжэ хюмһаараа тэмдэг хээд лэ, тэрэниие уншагты гэжэ баалаха ба һүүлээрынь уншаһан юумыень өөрынгөө һурагшадһаа асууха ябадал болоно. Тиигэжэ һургаха арга гээшэ һургахадашье, мүн пропаганда ба агитаци хэхэдэшье балай ехэ результат үгэдэггүй юм. Пропагандист гү, али агитаторай абстрактнаар хэлэхэ бодото зүйлнүүдһээ холуур тойрожо хэлэхэ тумань, хүн зондо бага юумэ ойлгуулдаг байнаб шуу.

Марксистска һургаалые улад зоной ойлгохо ябадал хадаа миил механическаар болохо болохо ба баһа үнэн зоригоо табижа гэхэ гү, али органическаар болохо болохо байна. Бидэнэр, марксистнууд болбол шадаал һаа олон хүн марксистска һургаалые ухаан бодолоороо ойлгожо абаһай, тэрэниие ойлгоод гүнзэгыгөөр шудалһай гэжэ оролдохо ёһотой байнабди.

Энэ наукые зааха тухай би эндэ яахадаа тогтожо хэлэнэбиб? Ушарынь хадаа, мүнөө үедэ дээдэ һургуулинуудта марксизм-ленинизмые үзэхэ шудалха гээшые айхабтар түбэгтэй бэрхэ хэрэг гэжэ тоолодог байһан хадань тиигэнэб.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

*) ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Дээдэ партийна һургуулиин һурагшадай суглаан дээрэ хэлэһэн үгэ: («Партийна байгуулалта» гэжэ журналһаа оршуулагдаба).

ФЕРМЭ ХООРОНДЫН МҮРЫСӨӨН

Костромско колхознигуудай уряалаар орон дотор үргэнөөр дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байһан түрүү колхозууд Кабанскда һаяла олон. Тиин, эдэ колхозуудай фермэ, гүүрт, отара, бригада бүхэнэй хүдэлмэрилэгшэд барандаа мүрысөөд, адуу малаа атар тарганаар ондо оруулхын хойноһоо эртэнһээ эхилээд тэмсэжэ байха юм.

«Путь Ленина» колхозой малажалые хүтэлбэрилэг нүхэр Тараканова гэгшэ фермэ, гүүрт бүхэнэй байра байдалые заһабарилжа урин дулаан болгонхой. Адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые тушаажа абаха гүрэнэй комиссиинхид байра байдалые шалгаад, һайн сэгнэлтэ үгөө. Фермэ, гүүртнүүдэйнь малшад үбэлдөө харууһалха малаа тушаажа ба тэрэшэлэн бэлшээри таһалжа абаһан байна. Мүнөө үедэ эндэхи малшад нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэжэ байха юм. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд садхалан тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаанхай. Һаяар үшөө олон колхозникуудые нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ гаргахань

Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиинхид үбһэ, һолоомо болон бусад тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө хүсэд дүүргэһэн байбашье, 150 процент хүртэр нэмээхын түлөө шанга тэмсэл хэжэ байнахай. Мүн энэ колхоз адуу малай байра байдал ба малшадай үбэлэй гэрые дулаалан заһабарилжа хэзээ хэзээгүй дүүргэхээ байна. XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой члевүүд малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ ба тэдэнһээ абтаха ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ ябадал садхалан ба урин дулаан үбэлжэлгэһөө дулдыдаг байһыень һайса мэдээд, энээндэ эртэнһээ бэлэдхэнхэй.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые саг соонь үнгэргэжэ байһан аймагай эдэ түрүү колхозуудай фермэнүүд үхэр малаа бүрин бүтэн ондо оруулха уялгануудые абаад, социалистическэ мүрысөөндэ бултадаа оролсобо. Тиигээд байхадаа эдэ колхозуудай малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд абаһан уялгануудаа богони дотоор бэелүүлжэ, фермэ хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө хормойгоо шуужа оролсохо зэргэтэй. Мүн эдэ колхозуудай правлени болон партийна организацинууд малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй энэ мүрысөөе үдэр бүри хүтэлбэрилжэ, хүн бүхэнэй абаһан социалистическэ уялгануудые заатагүй дүүргүүлхэ ябадал хангаха байна.

В. ТИМОШИНА.

Малажалай түрүүшүүлдэ—нэмэлтэ түлбэри

Колхозно һүрэг малай тоо толгойе олошоруулан, ашаг шэмыень арбидхаха хэрэгтэ онсо эршэтэйгээр оролсоһон түрүүшүүл ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон хэдэн олон адуу мал абана. Сэлэнгын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой хорёод шахуу членүүд 1945 ондо ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 80 гаран толгой мал абаха болоһон байна. Тэдэнэй дунда Цыремкит Гомбоева, Санжа Очирова, Бутит Чимитова, Нигмит Дондокова, Пырендулма Уланова ба бусад бии. Эдэнэр түл болон бодо малые хоролтогүйгөөр тэнжээжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Тэрэшэлэн хониной нооһо хайшалха түсэб үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө 6 хүн ажалай нэмэлтэ түлбэри абаһан байна. Хонишод Нигмит Дондокова, Цырендулма Уланова, Санжима Очирова гэгшэд 3—3 килограммһаа дээшэ нооһо нэмэлтэ түлбэри абаа. Хониной-товарна фермые даагша Дарима Очирова гэгшэ хони, ямаа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэһэнэй ба түлнүүдые хоролтогүйгөөр тэнжээһэнэй, нооһо хайшалха түсэб үлүү гаргаһанай түлөө 8 толгой хони ба 6 килограмм нооһо абаһан байха юм.

Имагтал эдэ түрүү малшадай үнэн сэхээр ажаллаһанай ашаар түс колхоз малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсөб: эбэртэ бодо малаар—112 процент, адуу морёор —100,9 процент, хони, ямаагаар —114 процент дүүргэһэн байна. Тэрэшэлэн малажалай продуктнуудые гүрэндэ дүшааха түсэбүүдээ: мяхаар —133 процент, брынзээр —102 процент, үндэгөөр-100 процент, һүэр 100 процент, нооһоор —103 процент дүүргэә.

Мүнөө түс колхозой членүүд адуу малай 1945-46 онуудай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри эртэнһээ эхилэнхэй. Үбһэ тэжээл арбилхын ба мүн һүрэг малаа тобир тарганаар ондо оруулхын зорилгоор, үбэлэй бэлшээриие хагда һайнтай газарта таһалжа, бэлшэхэ бүхы малаа бүлэглэн илгаһан байна. Мүн мал адуулха ба харууһалха колхозникууд бүгэдэ олдонхой.

Костромско колхозникуудай уряалаар дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсоод, түс артелиин малажалай фермэ, гүүртэ, бригада отарын хүдэлмэрилэгшэ бүхэн үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, һүрэг малаа бүри олошоруулан, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үнэн бэеэрээ оролсохобди гэһэн уялгануудые нэгэн дуугаар абаа.

Н. КОДУНСКАЯ.

Колхозно һүрэгөө олошоруулхын түлөө

Харланай сомоной «Большевик» колхоз (түрүүлэгшэнь, нүхэр Гудунов) малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлтээр Бичурын аймаг соо түрүү зэргэдэ ябана. Байгша оной октябриин 1-эй байдалаар түс колхоз адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб бүхы зүйлэй малаар үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Мүн энэ артелиинхид үхэр малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые һайнаар дүүргэбэ.

Малай фермэ, гүүрт болон бригадануудай бүхы байранууд һэльбэн заһабарилагдажа урин дулаан болгогдонхой. Тэрэшэлэн фермэ, гүүрт болон бэлшээриин газарнуудаар түхеэрэгдэһэн малшадай байха гэрнүүд заһабарилагдажа бэлэн болоһон байна. Үбһэ, һолоомо болон бусад тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө энэ колхоз 110 процент дүүргэә. Тиигэбэшье энээгээрээ амаржангүй, нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэжэ үргэлжэлүүлһээр.

Тэрэшэлэн дээрэхи колхозойхид малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байха юм. 1946 ондо уялгатаар тушааха мяхаяа энэ жэлдэ бүгэдынь авансаар оруулаа. Брынзэ ба нооһо тушаалгаяа болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

Тиин, энэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, нэгэшье толгой бодо мал ба түл хоролтогүйгөөр ондо оруулхые уряалан, аймагай бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхозникуудта хандалга гаргаба. Тиихэдээ малаа һайнаар ондо оруулхын түлөө тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө 150 процент хүртэр дүүргэхэ, үхэр малаа мүнөөнһөө эхилжэ онсо шадабаритайгаар харууһалха, байгша оной ноябриин 1-һээ малшадай зоотехническэ һуралсал эмхидхэхэ, жэлэй эсэс хүртэр малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб адуу морёор —103 процент, эбэртэ бодо малаар —125 процент, хони ямаагаар —150 процент дүүргэхэ уялгануудые абаа

Аймагай бүхы малшадта хандалга гаргажа уряалһан түс артелиин членүүд мүнөөнһөө абаад өөһэдынгөө уялгануудые үнэн хэрэгүүдээр дүүргэжэ захалба.

Е. КУПРАШ.

ХИЛЫН СААНА

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ УСТАВ ХҮСЭНДӨӨ ОРОБО

ВАШИНГТОН, октябриин 24. (ТАСС). Мүнөөдэр Гринвичээр 1 час 45 минутада США-гай гүрэнэй секретарь Бирнс болбол Нэгэдэмэл Нацануудай устав хүсэндөө оробо гэжэ тунхаглаһан протокол дээрэ гараа табиба. Гүрэнэй департаментда болоһон ба олон тоото фоторепортёрнуудай зурагыень буулгаһан баяр-ёһолол дээрэ Бирнс болбол богонихон мэдүүлгэ уншаба, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Мүнөөдэр советскэ посольствын түлөөлэгшэ болбол Нэгэдэмэл Нацануудай уставые ратифицироважа баталһан советскэ правительствын документые гүрэнэй департаментда дамжуулан барюулба. Хамта 29 гүрэн, тэдэнэй дунда Холбоото Штадууд, Хитад, Франци, СССР болон Нэгэдэмэл Королевстэ болбол өөһэдынгөө ратификационно грамотануудые үгэжэ эльгээгээд байна. Нэгэдэмэл Нацануудай устав мүнөө үедэ бүхы нацануудай законой хубинь болобо гээшэ. Энэ хадаа эб найрамдалда дуратай бүхы оронуудта дурасхаалта үдэр болохо юм. Эб найрамдалые зохёохо гээшэ ямар нэгэн документһээ бэшэ, харин хүнүүдэй ухаан мэдэрэл дээрэһээ болохо юм гэжэ би ходо хэлэдэг бэлэйб. Тиин, эб найрамдалые байгуулха гэжэ хүлеэн ядажа байһан бүхы дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэхи арадууд болбол энэ эб найрамдалые дэмжэн дүнгэлсэхын тулада эмхитэй болохо ёһотой. Энэ устав хадаа организаци бии болгохые хараална. Эб найрамдалые байгуулха ба бүхы арадуудай амгалан тайбан жаргахадань туһалхын тулада, бидэнэр болбол бусад Нэгэдэмэл Нацануудтай хани барисаатай болохоор али бүхы юумэ мэнэ һаяар хэхэ байхабди. Мүнөө эндэ би болбол Нэгэдэмэл Нацануудай уставай 110 дахи статьягай ёһоор түс уставай хүсэндөө ороһыень лаблан гэршэлхэ протокол дээрэ гараа табиха хуби золтой байбаб»

РУМЫНИИН КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

БУХАРЕСТ, октябриин 25. (ТАСС). Мэнэ һаяхан Румыниин коммунистическэ партиин конференци болижо дүүрэбэ. Түс конференци болбол ЦК-гэй политическэ тоосоото элидхэлые зүбшэн хэлсэһэн, партиин уставые баталһан ба 27 член болон 8 кандидат составтай Центральна Комитедые һунгаһан байгаа. ЦК-гэй пленарна заседани дээрэ политическэ бюро һунгагдаба, тэрэндэ ороошодые нэрлэбэл: Георгиу Деж, Анна Паукер, В. Лука, Теохари Жоржеску, Киву Стойка, Г. Василики, Мирон Константинеску гэгшэд болоно. ЦК-гэй секретарьнараар Георгиу Деж, Анна Паукер, В. Лука болон Теохари Жоржеску гэгшэд һунгагдаба.

ШАНЬДУНАЙ ГУБЕРНАТОРАЙ ААША ТУХАЙ ДУУЛАЖА ХИТАД АРАД ДУРАА ГУТАНА

ЧУНЦИН, октябриин 24. (ТАСС). Октябриин 23-да Шаньдунһаа абтаһан мэдээсэлые «Синьфюхуацайбао» гэжэ газетэ тунхаглаба, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Цзинанида (Шаньдун гэжэ провинци) абтаһан найдалтай мэдээсэлэй ёһоор, Шаньдун провинциин губернатор Хо Шу-юань гэгшэ шархатаһан японско солдадуудта туһаламжа үзүүлхын тулада, 10 миллион хитад доллар оруулагты гэжэ, Цзинанида һуудаг зондо мэнэ һаяхан захирба гэнэ. Хо Шу-канийн энэ ааша тухай дуулахадаа, Хитадай арад зон айхабтар ехээр дураа гутаһан байна».

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ

Верховно органай һунгуулида эрхимээр бэлэдхэхэ

Советскэ арад зон болбол бүхы дэлхэй дээрэхи эгээн демократическа—Сталинска Конституциин үндэһөөр нэгэдэхи зарлалгын Верховно Соведэй депутадуудые найман жэлэй саада тээ һунгаһан бэлэй. Бүгэдэнийтын, тэгшэ ба сэхэ һунгуулиин эрхые үндэһэ болгожо, нюуса ёһоор голосовалжа хэгдэһэн һунгуулиин үедэ коммунистнууд ба партийна бэшэ хүнүүдэй блогой гайхамшагта илалта түйлаһыень бидэнэр һайнаар мэдэнэбди.

Баруун тээ немецко-фашистска эзэмдэгшэдые, Зүүн тээ японско империалистнуудые бута нэрьежэ, бүхы дэлхэй дээрэхи бузар булай фашизмын гуламтануудые усадхажа, агууехэ илалтын алдар суудa гараһан большевистскэ парти ба советскэ правительствые тойрожо, мүн дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституциие зохёогшо нүхэр Сталиниие тойрожо нарин нягтаар жагсаһан манай Эсэгэ ороной эрэгтэй эмэгтэй ажалшад болбол гүрэнэйнгөө эгээн дээдэ орган—Верховно Соведые һунгахаар бэлэдхэжэ байна.

Энэ шухалын шухала кампанида аймагай партийна, советскэ ба комсомольско организацинууд бэлэдхэл хэжэ эхилбэ. Түбхын түрүүндэ, «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүримые» гүнзэгыгөөр шудалха хүдэлмэри хаа-хаанагүй бүхы эрэгтэй эмэгтэй ажалшадай эдибхитэй хабаадалгатайгаар хэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, манай аймагай колхоз, МТС болон эмхи зургаануудай дэргэдэхи партийна организацинуудай пропагандистнууд ба агитаторнууд һунгуулиин Дүримые ажалшадта ойлгуулжа эхилһээр хэдэн үдэр болобо. Тиин, зарим агитаторнууд өөһэдынгөө хүдэлмэри дээрэ бага бэшэ амжалтануудые түйлажа ябана.

ВКП(б)-гэй айком ба Аймгүйсэдком болбол һунгуулиин Дүримые арад зондо ойлгуулха тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, агитаторнууд бүхэндэ 10—10 айл даалгажа үгэхэ шухала гэжэ партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ заабаринуудые үгэһэн байгаа. Юундэб гэхэдэ, энээнэй урда тээ болоһон һунгуулиин үедэ агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие иимэ методээр ябуулхада нилээдгүй ашагтай туһатай байжа, һунгуулиин законтой арад зон гүнзэгыгөөр танилсаһан дүй дүршэл харуулжа үгөө һэн.

Тиимэһээ деревни ба тосхон бүхэниие арба-арбан айлаар таһалжа, тэндэ политическо-теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй агитаторнуудые томилбол зүйтэй байна. Тэрээнһээ гадна, полевой стануд, колхозно центрһээ холо газарта малай үбэлжэлгэ хэгдэхэ байрануудаар ажаллажа байһан колхозникуудта түс Дүримые ойлгуулхын тулада эдибхитэй агитаторнуудые томилхо угаа шухала гэжэ тоологдоно.

Тиин, манай агитаторнууд ба пропагандистнууд бүхэн өөһэдынгөө хүдэлмэриие гансахан лэ һунгуулиин закониие арад ниитэдэ ойлгуулжа үгөөд, хүдэлмэрээ хизаарлаха бэшэ, харин Советскэ Союзай гадаада ба дотоодын оршон байдал тухай, парти ба правительствын шиидхэбэринүүд тухай, республика, аймаг болон колхоз соогоо ажахын ба политическэ удхашанартай кампанинуудай ябаса тухай, түрүү стахановецуудай түйлаһан амжалтанууд тухай гэхэ мэтын асуудалнуудаар. Һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэнь зайлашагүй. Партийна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол бүхы агитаторнуудай хабаадалгатайгаар удаа дары семинар гү, али зүблөөнүүдые үнгэргэжэ, тэдэнэрые мүнөө үеын оршон байдалтай һайнаар танилсуулжа байхань угаа шухала. Тэрэшэлэн политическэ темэтэй элидхэл ба лекцинүүдые түргэ-түргэнөөр хэжэ, пропагандистнууд болон агитаторнуудай идейно-политическэ хэмжээ дээшэлүүлхэнь партиин айкомуудай лекторнууд, мүн партийно-советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй арюун нангин уялга мүн.

Манай аймагай олонхи колхозно партийна организацинуудай пропагандистнууд ба агитаторнууд болбол энэ харюусалгатай, хүндэтэй уялгануудаа муу бэшээр бэелүүлжэ байна. Жэшээлхэдэ, Куйтунска сельсоведэй Ворошиловай ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинуудай агитаторнууд хоёр-хоёр дахин занятиі үнгэргэжэ, һунгуулиин Дүримые ажалшан арадта ойлгуулжа байха юм. Түс агитколлективэй агитатор коммунист нүхэр И. М. Антошин болбол энээнэй урда тээхи һунгуулида һунгалта хэхэ участково комиссиин түрүүлэгшэ байжа ехэхэн дүй дүршэлтэй болоһон аад, мүнөө һунгуулиин Дүримые һунгагшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулна. Нүхэр Антошиной агитаци хэдэг участогта 32 һунгагшад тоологдоно. Тиин, эдэнэрэй нэгэниинье занятидаа гээгдэнгүйгөөр ябана. Хэнэйшье мэдэһээр, Куйтэнэй тосхон болбол аймаг соогоо эгээн ехэхэн тосхон юм. Түс деревниин айлнуудые 10—10 айлаар таһалхада, аяар 15 агитучасток болоо.

Эдибхитэй агитатор нүхэр Антошиной хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэдэ, һунгагшад хадаа өөһэдынгөө ойлгожо ядаһан асуудалнуудые һуража, тодо һонор ба дэлгэрэнгы харюу абадаг байна. Жэшээнь, октябриин 23-да болоһон заняти дээрэ нүхэр Антошиндо 8 асуудал занятида хабаадалсаһан һунгагшадай зүгһөө табигдаһан байгаа. Асуудалнуудта зүб харюу үгэхэ зорилготойгоор нүхэр Антошин болбол Сталинска Конституци, центральна ба республиканска газетэнүүдэй хуудаһануудта толилогдоһон түрүү бэшэгүүдые өөрөө һайнаар уншахаһаа гадна, ажалшан арадта энэ материалнуудые уншажа үгэдэг болонхой.

Түс сельсоведэй Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Мортин гэгшэ колхозойнгоо членүүдэй дунда һунгуулиин Дүримые шудалан үзэхэ кружок эмхидхээд, тэрэниие өөрөө хүтэлбэрилжэ байна. Мүнөө кружогойнгоо занятиие 3 дахин үнгэргөө. Энэ кружогто ябадаг бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд занятидаа тон эдибхитэйгээр хабаадалсана. Колхозно клуб соо һунгуулида зорюулагдаһан витрино эмхидхэгдэжэ, «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүрим», ССР Союзай Конституци болон бүхы газетэнүүдтэ толилогдоһон түрүү бэшэгүүдые тэрээн дээрэ табиба. Мүн справка үгэдэг стол бии болгогдоо. Энэ хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэнь ажалшадай депутадуудай сельскэ Соведэй исполкомой түрүүлэгшэ нүхэр П. Зайцев гэгшэ халуун туһаламжа үзүүлһэн байха юм.

Аймагай бүхы ажалшадай депутадуудай сельскэ Соведүүдэй сессинүүд боложо, «СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта бэлэдхэхэ тухай» асуудал зүбшэн хэлсээд, бүхы депутадуудай эдибхитэй хабаадалгатайгаар һунгуулиин закониие ажалшан арадта ойлгуулха хүдэлмэриие хүтэлбэрилжэ байна.

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта хэхэ тухай дүримые» шудалха зорилготойгоор аймаг соомнай 62 кружок эмхидхэгдээд, хүдэлмэрээ эхилэнхэй

Һунгуулиин Үдэрые ажал хүдэлмэри дээрээ амжалтануудые түйлажа угтаха хүсэлэнтэйгөөр мүрысөөнэй долгин колхоз ба МТС-үүдээр үргэдэжэ байна.

Ф. ВОРОНЦОВ, Тарбагатайн Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Нёдондоной алдуунуудые дабтана

Занграйн аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ үбһэ тэжээл хүсэд бэлэдхээгүй дээрэһээ үхэр малаа хоролтодо оруулһан байгаа. Теэд, түс колхозойхид нёдондонойнгоо эдэ алдуунуудые дахяад дабтажа байха юм. Тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө, хахадлаашьедүй байжа, таряахуряалгын эхилхэтэй хамта үбһэ сабшаха, силос дараха хүдэлмэринүүдые болиулжархиһан байгаа. Тэрээнһээ боложо 10.000 центнер үбһэ бэлэдхэхэ байһан аад, оройдоо 4.480 центнер бэлэдхэһэн байха юм. Мүн силос дараха, набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ түсэбүүдээ дүүргээгүй байһаар.

Адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые аяар мүнөө хүртэр, хүсэд дүүргээгүй зандаа. Фермэ гүүртэнүүдээр дулаан байранууд заһабарилагдажа бэлэн болоодүй. Тиигэбэшье, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Дансаранов үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэн дүүргэжэ, адуу малаа атар тарган ондо оруулха хэрэгтэ тон харюусалгагүй хайша хөрэгөөр хандана.

Адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые һаатуулан һанаа амар һуудаг Ждановай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд алдуугаа дары заһаха зорилготой.

О. ГОМБОЕВА.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ. ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80. зам. ответ. редактора—7.89. ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89, сельского хозяйства—6.03, писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00471. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500